

РОМАНСЬКІ, ГЕРМАНСЬКІ ТА ІНШІ МОВИ

Василишин В.В.

студентка,

Науковий керівник: Левченко О.П.

доктор філологічних наук, професор,

Національний університет «Львівська політехніка»

ПОРІВНЯЛЬНИЙ КОРПУСНОБАЗОВАНИЙ АНАЛІЗ КОЛОКАЦІЙ РОМАНУ ЯННА МАРТЕЛЯ «ЖИТТЯ ПІ»

Сьогодні активно розвиваються корпусні дослідження, результати яких відображені у низці праць [2; 3; 4; 5; 6; 7; 8]. Очевидно, що потенціал порівняльних корпуснобазованих досліджень є великий. Роман Янна Мартеля «Життя Пі» ще не ставав об'єктом розгляду в згаданих студіях.

Мета цієї праці – порівняти стрижневі колокації роману Янна Мартеля «Життя Пі» з референтним корпусом (зокрема Британським національним корпусом).

На першому етапі за допомогою інструменту WordSmith Tools (програмне забезпечення розроблене, зокрема, для досліджень у сфері корпусної лінгвістики, яке використовують для порівняльного корпуснобазованого аналізу [1]) сформовано список слів роману Янна Мартеля «Життя Пі». З метою визначити найчастотніші колокації в романі із попередньо згенерованого списку слів за допомогою WordSmith Tools вибрано стрижневі слова. Стрижневими словами вважають ті, які мають високу частотність порівняно з референтним корпусом. Ручним сортуванням зі списку стрижневих слів вилучено власні імена та неповнозначні слова та відібрано 3 найбільш репрезентативних повнозначних слова для подальшого дослідження. Отримані результати наведено в таблиці 1.

Далі за допомогою програми WordSmith Tools створено конкорданси для відібраних стрижневих слів та здійснено їх аналіз щодо ліво- та правобічної сполучуваності.

Слово *lifeboat* вжито в романі 196 разів (відносна частотність 0,19%). Найчастотнішими колокаціями в тексті роману є: *my lifeboat, the lifeboat*, а у Британському національному корпусі: *the lifeboat, a lifeboat*. Правобічна сполучуваність в аналізованому й референтному корпусах є зіставною (*lifeboat and, lifeboat to*).

Таблиця 1

Стрижневі слова роману Янна Мартеля «Життя Пі»

N	Key word	Freq.	%	RC. Freq.	RC. %	Keyness
5	LIFEBOAT	196	0,19	5		1385,10
11	LIFE	364	0,34	1954	0,05	746,47
12	WATER	292	0,28	1179	0,03	728,92
14	ZOO	107	0,10	20		671,92
17	HYENA	87	0,08	5		596,81
18	FISH	168	0,16	446	0,01	529,89
21	TIGER	72	0,07	27		411,23
22	ANIMAL	123	0,12	315		394,80
23	BOAT	124	0,12	329		391,18
24	ANIMALS	126	0,12	363		381,29

Джерело: розробка автора

Слово *life* вжито у романі 364 рази (відносна частотність 0,34%). Серед повнозначних лівобічних компонентів: *my life, see life, marine life, remaining life*. Дані Британського національного корпусу засвідчують зіставну сполучуваність: *his life, my life*. Правобічна сполучуваність у романі: *life jacket, life appeared*, у Британському національному корпусі: *life imprisonment, life habits, life insurance, life style*. Висока частотність словосполучень *see life, marine life, life jacket* зумовлена тим, що події роману розгортаються на морі.

Слово *water* трапляється в романі 292 рази (відносна частотність 0,28%). Аналіз лівобічної сполучуваності в романі виявив такі колокації: *fresh water, sea water, salt water, clear water*, натомість у Британському національному корпусі: *hot water, boiling water, cold water, deep water*. Правобічна сполучуваність у романі: *water pouring, water crashed*, у референтному корпусі: *water industry, water supply, water edge*. Те, що колокація *fresh water* трапляється в романі найчастіше, зумовлено, очевидно, його сюжетом: постійна потреба головного героя в питній воді. Натомість висока частотність словосполучення *hot water* у колективній свідомості носіїв англійської мови (а саме британців) виявляє, можливо, ядрові атрибути одного з профілів концепту Вода.

Отже, корпуснобазований аналіз виявив низку відмінностей у лівобічних правобічних колокаціях роману та референтному корпусі. Аналіз стрижневих слів і їхніх колокацій може дати цінні результати для досліджень ідіолекту того чи іншого автора, моделювання його концептуальної картини світу. Колокації можна розглядати як маркери індивідуально-авторського стилю. У подальшому заплановано здійснити

повний аналіз стрижневих слів та їхніх колокацій у текстах Янна Мартеля.

Список використаних джерел:

1. Білик К. А. Особливості застосування функції логарифмічної правдоподібності для порівняння спеціалізованих корпусів // Київ, 2013. – С. 97-103.
2. Левченко О. П. Порівняльні стратегії в сучасній українській художній прозі (корпуснобазований підхід) // Граматичні студії : зб. наук. праць / Донецький нац. ун-т; наук. ред. А. П. Загнітко. – Вінниця, 2015. – С. 194-201.
3. Changhu C. A Comparative Corpus-based Study of Semantic Prosody // Journal of Language Teaching and Research, 2010. – Pp. 451-456
4. Jaworska S. A comparative corpus-assisted discourse study of the representations of hosts in promotional tourism discourse // Corpora, 11 (1), 2016. – Pp. 83-111
5. Laviosa S. The Corpus-based Approach: A New Paradigm in Translation Studies // Meta, 43 (4), 1998. – Pp. 474-479.
6. Martel Y. Life of Pi // Canada, 2001. – 354 p.
7. Molavi A. A Comparative Corpus-Based Analysis of Lexical Collocations used in EFL textbooks // Latin American Journal of Content and Language Integrated Learning. – Colombia, 2014. – P. 66-81.
8. Oenbring R. Corpus Linguistic Studies of Standard Bahamian English: A Comparative Study of Newspaper Usage // The International Journal of Bahamian Studies. – The Bahamas, 2010. – P. 51-62.
9. WordSmith Tools 7.0 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lexically.net/wordsmith>

Гафу Т.Г.

асистент,

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ FOOD В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

У зв'язку з популярним статусом англійської мови у сучасному світі, спостерігається детальне вивчення її особливостей, яке дало поштовх до більш ґрунтовного та всебічного дослідження лексико-семантичного поля на позначення їжі в англійській мові, оскільки іноземні кулінарні культури стають дедалі більше популярними в англомовних країнах. Дослідженню шляхів поповнення термінологічних систем англійської мови та вивченню етимології слів присвячували свої наукові праці